

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti za period

11. - 17. novembar 2017. godine

Bilten broj 46/2017

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	4
Ugovor o auto-putu Preljina - Požega	4
"Tijanin zakon" - šta treba da uradi predsednica Skupštine?	4
Ostavka direktorke Agencije za borbu protiv korupcije	6
Štrajk u Pošti i izbor direktora	6
Antikorupcijsko savetovalište ALAC	8
Radni odnosi	8
Nadgradnja	8
Mediji	9
Agencija godinama gledala kroz prste Siniši Malom	9

Aktivnosti

U protekloj nedelji učestvovali smo na nekoliko skupova. Konferencija „Dan javnih nabavki – U susret novom Zakonu o javnim nabavkama“ održana je 17. novembra 2017. godine u Hotelu „Šumarice“ u Kragujevcu. U prvom delu su predstavnici organizatora, Poslovnog udruženja ponuđača Srbije u postupcima javnih nabavki i predstavnika Gradske uprave za privredu Kragujevca, predstavili nalaze istraživanja „Analiza konkurentnosti u postupcima javnih nabavki na teritoriji grada Kragujevca“.

Nakon toga je usledila veoma zanimljiva panel diskusija koja je bila fokusirana na glavne slabosti postojećeg Zakona o javnim nabavkama i prioritete za njegovu promenu. Na panelu su govorili predsednica Udruženja Jasmina Marković, prof. dr Slavenko Grgurević – predsednik saveta Unije poslodavaca Srbije, prof. dr Marko Špiler – osnivač i direktor Centra za menadžment nabavki, Vladimir Ivić – bivši predsednik Republičke komisije za zaštitu prava, advokat, Dragan Dobrašinović – predsednik Topličkog centra za demokratiju i ljudska prava, Nemanja Nenadić – programski direktor Transparentnosti Srbija, Jagoda Ratinac – direktorka konsultantske kuće „Tenderi doo“ i Marija Marković iz Privredne komore Srbije.

Nemanja Nenadić je predstavio glavne aktivnosti Transparentnosti Srbije u vezi sa javnim nabavkama, uključujući monitoring pojedinačnih slučajeva, predloge za poboljšanje propisa, praćenje javnih nabavki u kontekstu EU integracija, praćenje srodnih propisa i posebnih vrsta nabavki, kao što su nabavke medijskih usluga.

Između ostalog, on je kao glavne probleme koje bi trebalo rešavati izmenama Zakona, istakao prečestu primenu međudržavnih sporazuma putem kojih se ukida konkurencija u najvrednijim javnim nabavkama, nedovoljnu konkurenciju koja je u vezi sa strogim uslovima koji se postavljaju pred ponuđače u samom zakonu i od strane naručilaca, nadzor koji se u velikom delu nabavki ne sprovodi i sistem kažnjavanja koji uopšte ne funkcioniše usled nesklada Zakona o javnim nabavkama i Zakona o prekršajima.

Kada se sve to stavi u vezu sa dugogodišnjim obeshrabrivanjem korišćenja zaštite prava i ograničavanjem kruga firmi koje mogu da se koriste zaštitom prava, kao i nepostojanjem mogućnosti da se u slučaju povrede zakonitosti javnih nabavki povede tužba u javnom interesu od strane građana, jasno je da smo veoma daleko od tačke sa koje bismo mogli da kažemo da su javne nabavke zaštićene od korupcije u razumnoj meri. Pored toga, van okvira Zakona o javnim nabavkama su i dalje brojna pitanja koja se odnose na izvršenje ugovora.

Napredak je najvidljiviji na polju javnosti podataka, mada se i tu podaci ne objavljuju na najpristupačniji mogući način, tako da treba raditi na otvaranju podataka i povezivanju sa drugim bazama podataka o javnim prihodima i javnim rashodima.

Predstavnici TS učestvovali su 16. novembra i na konferenciji o dobroj upravi i efektivnom uključenju građana (Good governance and effective citizen engagement) koji je organizovala britanska organizacija Wilton Park u saradnji sa Centrom za istraživanje, transparentnost i odgovornost (CRTA).

Na sesiji o Agenciji za borbu protiv korupcije i njenoj ulozi u kontroli izbornog procesa, moderator je bio Zlatko Minić iz TS, a Nemanja Nenadić predstavio je veliko iskustvo TS u ovoj oblasti, brojne preporuke za unapređenje stanja, od kojih su neke ušle i u završne preporuke sa skupa. Predstavnica TS Zlata Đorđević na panelu o ulozi REM-a u izbornom procesu istakla je da REM ne izvršava svoje nadležnosti. Ukazala je i da REM mora da obezbedi viši stepen javnosti u svom radu. Ona je podsetila da je TS još 2016. dostavila REM analizu pravila oglašavanja u izornoj kampanji, dileme i predloge za moguća poboljšanja Pravilnika o obavezama pružalaca medijskih usluga tokom predizborne kampanje.

Predstavnici Grupe za slobodu medija, čija je članica i TS, predali su premijerki Ani Brnabić zahteve za poboljšanje medijske situacije. Na listu zahteva su uključeni i neki predlozi naše organizacije, kao što su: da Vlada Srbije obezbedi izvršenje rešenja Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti koja nisu izvršena, da sama postupi po svim zaostalim zahtevima za pristup informacijama i da ubuduće po tim zahtevima postupa u zakonskom roku, na način propisan Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja; da se sveobuhvatno i dosledno uredi oglašavanje državnih organa i drugih organa vlasti izmenama zakona o javnim nabavkama ili donošenjem Zakona o oglašavanju organa javne vlasti.

Naše Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) imalo je 28 novih slučajeva tokom prošle nedelje - 13 na osnovu telefonskih poziva na besplatni broj 0800 081 081, a 15 na osnovu informacija dobijenih na mejlove ts@transparentnost.org.rs i savetovaliste@transparentnost.org.rs, poštom, kroz poruke na našoj FB stranici ili na osnovu informacija pronađenih na internetu i u pres klipingu. I ove nedelje u Biltenu objavljujemo dva slučaja iz prakse Savetovališta.

Na Fejsbuk stranici TS u protekloj nedelji objavili smo pet komentara u vezi sa antikorupcijskim temama, linkova, vesti. Na sajt smo postavili osam tekstova, dokumenata, analiza. U medijima je u prošloj nedelji objavljeno 60 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije ili vesti u kojima je citiran stav predstavnika TS. Na Tviteru imamo više od 7.000 pratioca.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom

Ugovor o auto-putu Preljina - Požega

17. novembar 2017.

Transparentnost Srbija zatražila je od Vlade Srbije dodatne podatke u vezi sa ugovorom o izgradnji deonice auto-puta Preljina - Požega.

Vlada Srbije prošle nedelje usvojila je Zaključak o usvajanju Komercijalnog ugovora o projektovanju i izvođenju radova na izgradnji "E-763, deonice autoputa Preljina-Požega".

Kako je tada saopšteno, zaključak se odnosi na ugovor između Vlade Srbije, javnog preduzeća "Putevi Srbije" i China Communications Construction Company Ltd, a "cilj potpisivanja Komercijalnog ugovora je definisanje načina finansiranja izgradnje ovog dela autoputa".

Transparentnost Srbija je, u posebnim zahtevima za dostavljanje informacija od javnog značaja, od Vlade Srbije Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture zatražila ugovore, studiju o izvodljivosti, analizu ili drugi dokument iz kojeg se može videti u kojem postupku i na osnovu kojih propisa je odlučeno da se zaključi pomenuti ugovor.

Zatražili smo, takođe, informaciju na osnovu kojih podataka je Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture došlo do zaključka da je odabrani način finansiranja i izgradnje ove deonice auto-puta povoljniji za Republiku Srbiju od alternativnih rešenja (npr. sprovođenje otvorenog postupka javne nabavke koja bi bila finansirana sredstvima tekućih budžetskih prihoda ili zaduživanjem, koncesija itd.).

"Tijanin zakon" - šta treba da uradi predsednica Skupštine?

16. novembar 2017.

Brojne vesti o podnošenju predloga da se ubice i silovatelji dece i trudnica ubuduće kažnjavaju doživotnim zatvorom ostale su začuđujuće nedorečene u pogledu bitnih pitanja. Tako su građani koje zanima šta će se dalje dešavati uskraćeni za mogućnost da objektivno sagledaju da li su državni organi učinili sve što je u njihovoj nadležnosti. Svuda se može pročitati da je predlog Fondacije „Tijana Juric“ za izmene Krivičnog zakonika kako bi se kazne povećale (sa sadašnjih maksimalnih 40 godina, na doživotnu kaznu zatvora), i ukinulo pravo na uslovni otpust, podržalo 158 hiljada građana. Međutim, niko ne može pouzdano da zaključi šta ovaj predlog predstavlja u formalnom smislu. Forma nije nebitna, zato što od nje zavisi kakve su obaveze državnih organa.

U mnogim vestima [i na sajtu Fonacije govori](#) se o narodnoj inicijativi. „Narodna inicijativa“ je ustavni termin, i označava pravo građana da predlože donošenje, izmene ili dopune nekog zakona.

Prema Ustavu i Zakonu, potrebno je da predlog svojim potpisom u kratkom roku (nedelju dana), i na propisani način (inicijativni odbor, prijavljivanje MUP-u, prikupljanje potrebnih podataka građana) podrži najmanje 30 hiljada birača. Dalji postupak uključuje proveru podataka, kako bi inicijativa bila priznata kao predlog. Problem je to što nisu propisani rokovi, pa se zato nekoliko puta dogodilo da u svemu validni predlozi nikada ne budu izneti na glasanje u Skupštini, zato što ih predsednik nije uvrstio u dnevni red. U konkretnom slučaju, broj potpisa je daleko veći nego traženi broj za narodnu inicijativu a vreme prikupljanja se poklapa sa zakonskim rokom od sedam dana, tako da bi se zaista moglo pomisliti da je reč upravo o ovom vidu ostvarivanja prava građana i da se pred Narodnom skupštinom našao predlog zakona, a ne tek ideja za razmatranje.

Promotivni spot akcije prikupljanja potpisa naziva ovu akciju „peticijom“. Građani imaju pravo na peticiju, ali ono nije operacionalizovano – državni organi mogu da razmotre peticiju, ali i ne moraju to da učine. Takođe, za prikupljanje potpisa za peticiju nisu propisani nikakvi posebni uslovi, rokovi, obim prikupljenih podataka i slično.

Dilemu nije razrešila ni Narodna skupština, već su samo otvorene nove. Naime, prema [vesti sa zvaničnog sajta](#), „Predsednica Narodne skupštine je, imajući u vidu značaj izmena koje se tom inicijativom predlažu, pozvala da Vlada, sa nadležnim ministarstvom, analizira predloženi nacrt, utvrdi Predlog zakona o izmenama i dopunama Krivičnog zakonika i uputi ga Narodnoj skupštini Republike Srbije na razmatranje“. Ako bi bila u pitanju narodna inicijativa, predsednica Skupštine bi morala od Vlade da zatraži mišljenje o predlogu zakona, a ne da od Vlade traži da bilo šta fomuliše i da

sama upućuje predlog. Naime, kad god zakon predloži neko drugi osim Vlade, Vladi se mora dati prilika da se o tome izjasni.

U saopštenju se ipak koristi izraz „inicijativa“ (bez „narodna“) i izraz „predloženi nacrt“, a ne „predlog zakona“, što upućuje na mogućnost da nisu ispunjeni uslovi za to da se predlog stavi na dnevni red Skupštine. Mogući razlog za to su formulacije. Možda su predlozi formulisani na nivou ideja šta treba učiniti, a ne i konkretne odredbe po modelu „član .... menja se i glasi“ ili „u članu.... iza stava.... dodaje se novi stav ... koji glasi“ . Drugi mogući razlog bi bio da se i dalje vrše provere ispunjenosti uslova, u pogledu broja prikupljenih potpisa i forme.

Dalje, iz ovog saopštenja je jasno da predsednica Narodne Skupštine podržava inicijativu. Naime, ona je Vladu izričito i bezuslovno pozvala da predloži izmene Krivičnog zakonika. Ako je tako, logično se nameće pitanje zašto Maja Gojković, kao narodna poslanica i diplomirana pravica nije sama formulisala predlog za izmenu i dopunu Krivičnog zakonika, nego traži od Vlade i Ministarstva pravde. Kao što smo već objasnili, Vlada i Ministarstvo bi se svakako morali izjasniti i u slučaju kada neki narodni poslanik (svaki narodni poslanik ima pravo da to učini, jednako kao i 30 hiljada građana) predloži zakon.

Na kraju ostaje da se zapitamo koliko kao građani imamo na raspolaganju informacija o zakonodavnom postupku u slučajevima koji su znatno manje ili nisu uopšte medijski praćeni, i u kojima je reč o stotina članova koji su povezani sa desetinama drugih zakona, ako u ovom slučaju, koji prati cela Srbija i gde se predlažu dve lako razumljive intervencije postoji toliko nepoznanica.

Ostavka direktorke Agencije za borbu protiv korupcije

13. novembar 2017.

Posle samo dva meseca provedena na toj funkciji, direktorka Agencije za borbu protiv korupcije Majda Kršikapa podnela je danas ostavku. [Na sajtu Agencije](#) objavljeno je da je Odbor na telefonskoj sednici odmah prihvatio ostavku i imenovao ponovo Verku Atanasković za vršioca dužnosti.

Direktorka je ostavila veoma dobar utisak spremnosti da unapredi rad ovog nezavisnog organa i TS žali što nije imala više vremena da to i pokaže. Za građane, a i za kandidate za mesto direktora na novom konkursu bi svakako bilo od značaja da čuju i razloge zbog kojih se nedavno izabrana direktorka odlučila na ovakav korak, ukoliko oni imaju veze sa položajem i uslovima rada ključnog antikorupcijskog preventivnog državnog organa.

Podsećamo da smo [krajem oktobra pohvalili](#) novu direktorku, njenu najavu "veće otvorenosti", koja je već tada rezultirala objavljivanjem više podataka o kontrolama koje Agencija sprovodi i o njihovom ishodu. Među tim podacima bili su i oni [o vanrednim kontrolama](#) imovine pojedinih funkcionera.

Positivno je bilo i nedavno [obaveštenje](#) Agencije da je istovremeno vršenje javne funkcije sa funkcijama u organima sportskih organizacija suprotno Zakonu o Agenciji i da će Agencija kad god bude imala saznanja o tome da funkcioner istovremeno vrši i funkciju u organima sportskih organizacija, pokretati i voditi postupak za odlučivanje o postojanju povrede Zakona i izricati odgovarajuću meru.

Istovremeno, [kritikovali smo](#) Izveštaj Agencije o troškovima izborne kampanje, jer ne sadrži podatke o kontroli troškova, niti spisak prekršaja zbog kojih će biti pokrenuti postupci pred nadležnim organima.

Tada smo izrazili nadu da ono što je objavljeno nije konačan izveštaj u vezi sa izbornom kampanjom za predsednika Srbije i da će naknadno biti objavljen potpuniji izveštaj o kontroli, ali su mediji potom preneli anvide iz Agencije da "da nikakvog dodatnog izveštaja o finansiranju kampanje za predsedničke izbore 2017 neće biti".

Podsećamo, [izveštaj](#) koji je Agencija objavila potvrdio je da je Aleksandar Vučić, odnosno koalicija koja ga je kandidovala, potrošio 794 miliona u kampanji, Vuk Jeremić 261 milion i Saša Janković 31 milion

Štrajk u Pošti i izbor direktora

13. novembar 2017.

Štrajkovi i protesti nekoliko sindikata zaposlenih u „Poštama Srbije“ doneli su javnosti nekoliko informacija koje bi inače bile skrivene ili manje poznate, a koje nameću pitanja od javnog interesa.

Pored sumnji u partijsko zapošljavanje, koje postoje i u brojnim drugim javnim preduzećima, sada su, naročito u komentarima na vesti o ovom štrajku, zastupljene i teze o nameri da se ovo JP proda „za male pare“ i da to može biti jedan od razloga loših poslovnih poteza.

Druga stvar koja se može pročitati jeste da se partijsko zapošljavanje vrši tako da proizvodi dvostruki negativni efekat na poslovanje – da otkaz dobijaju službenici koji zaista rade da bi se na njihovo mesto zaposlili oni koji će samo primati platu, da se tako zaobilazi zabrana zapošljavanja u javnom sektoru i da, pored svega toga, brojni stvarni izvršioc i bivaju angažovani preko posredničkih agencija. Ukoliko je ovo poslednje istina, to bi moglo da bude kršenje pravila o zapošljavanju, ali takođe i problematična pojava sa stanovišta sprovođenja javnih nabavki.

Posebno je zanimljivo to što je [jedan od Poštinih sindikata](#) među svoje zahteve uvrstio neka od pitanja sprovođenja Zakona o javnim preduzećima na koja smo skrenuli pažnju u [istraživanju](#) objavljenom septembra 2017, a gde je JP Pošta bila jedno od 30 preduzeća u uzorku. Naime, zaposleni traže razrešenje aktuelne direktorke, koja je u statusu vršioca funkcije, „i što hitniji izbor direktora na osnovu već sprovednog konkursa“.

Zahteve sindikalaca je razmatrala i predsednica Vlade, nakon čega su [najavljeni neki ustupci](#), u pogledu isplate zarada. Pitanje zarada u javnim preduzećima jeste tema o kojoj se Vlada pita na posredan način. Međutim, u saopštenju nije bilo ni reči o eventualnom razmatranju zahteva koji se nalazi u direktnoj nadležnosti Vlade – okončanju konkursa za direktora, za šta je zakonski rok istekao pre više od pola godine.

Исплата зараде запосленима у „Пошти Србије“ из добити предузећа

Београд, 10. новембар 2017. године – Председница Владе Републике Србије Ана Брнабић одржала је данас састанак са представницима репрезентативних синдиката ЈП „Пошта Србије“ и вршиоцем дужности директора „Поште Србије“ Миром Петровић, на којем је анализирана ситуација у том предузећу и материјални положај запослених.

Влада Србије уважава чињеницу да су плате у овом предузећу замрзнуте од 2011. године, као и да су запослени поднели терет мера фискалне консолидације започетих 2014. године.

Јавно предузеће „Пошта Србије“ је једно од предузећа које позитивно послује и редовно уплаћује новац у буџет Републике Србије.

Antikorupcijsko savetovalište ALAC

Prenosimo dva slučaja iz prakse našeg Antikorupcijskog savetovališta:

Radni odnosi

Poslodavac je, na osnovu informacija koje smo dobili, potpisao ugovor o radu sa strankom Savetovališta, a u isto vreme i blanko dokument kojim stranka pristaje na otkaz istog tog ugovora u neodređenom trenutku. Stranka je iskoristila svoje zakonsko pravo na porodiljsko odsustvo, a samo mesec dana nakon povratka, poslodavac joj je uručio otkaz ugovora o radu. Nakon prijave inspekciji rada i samo formalnih "postupanja" od strane nadležnih, odlučili smo da uzmemo slučaj i ispratimo rad kontrolnih institucija. Na stranki je odluka u vezi sa zadovoljenjem prava pred sudom po pitanju radnih odnosa, a TS će pokušati da "natera" inspekcije da urade svoj deo posla. Poslodavac je najpre teško zloupotrebio stanje i situaciju u Srbiji te, kao što se dešava i u mnogim drugim slučajevima, i uslovio buduću radnicu da u isto vreme "pristane" na mogući blanko otkaz. Sa druge strane, za njenu trudnoću i odsustvo sa posla se negativno "revanširao" otkazom, i povrh svega nije isplatio od 8 plata.

Nadgradnja

U TS je stigla prijava protiv nadležne građevinske inspekcije u slučaju doživljanja na stambenim objektima u naselju Karaburma u Beogradu. Građani su rezignirani obrazloženjima inspektora i u neverici zbog dopuštanja da investitor optereti već oštećen objekat novim spratovima. Zaključak investitora da je "već i tako izgrađeno i da sad ne može nazad", te da je veća šteta ukoliko bi se taj deo objekta rušio, je potpuno nelogičan i nezadovoljavajući. Grupa građana je razočarana odnosom službenika prema njihovim namerama i želi da se reši problem, da čak tvrde da pojedini inspektori otvoreno zastupaju interes investitora. Građani tvrde da su usmeno dobili čak i ovakve odgovore: "Bolje pustite, svakako se neće rušiti i uklanjati", ili "Bolje se nagodite, nadogradnje ostaju". Pravnici Savetovališta će pokušati da prikupe što više dokumentovanih podataka o slučaju, da provere odluke inspekcije i njenih službenika, i da daju predlog za dalje postupanje.

Mediji

Agencija godinama gledala kroz prste Siniši Malom

CINS, Anđela Milivojević, 13. novembar 2017.

Siniša Mali je tri puta prekršio Zakon o Agenciji za borbu protiv korupcije i sva tri puta dobio samo meru upozorenja

Agencija za borbu protiv korupcije je tokom 2017. godine pokrenula vanrednu kontrolu imovine i prihoda četrnaest funkcionera, među kojima je i gradonačelnik Beograda **Siniša Mali**. Ova kontrola je i dalje u toku.

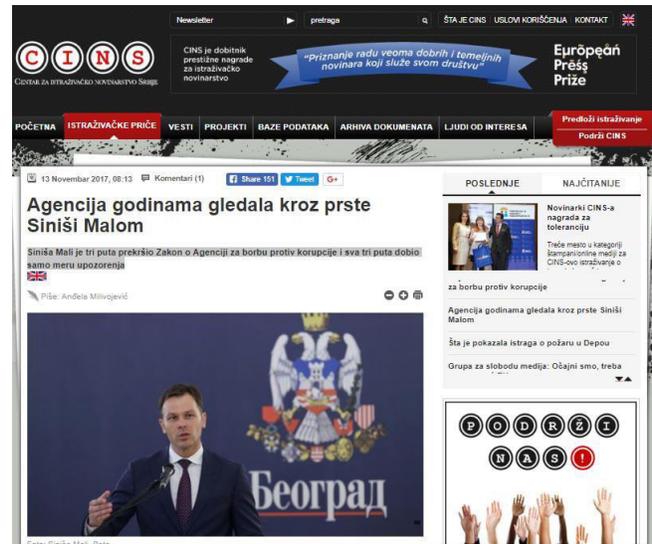
Siniša Mali je u prošlosti napravio niz propusta prilikom prijavljivanja imovine, ali Agencija mu je čak tri puta izrekla najblažu moguću kaznu – meru upozorenja, koja je praktično pisana opomena.

Mali je meru upozorenja dobijao zbog toga što nije prijavio da je preneo upravljačka prava u firmi koju je posedovao, zbog kasnog dostavljanja izveštaja o imovini i prihodima nakon što je postavljen za člana Upravnog odbora Kliničkog centra Srbije, kao i zbog slanja netačnih i nepotpunih podataka o imovini.

U odgovoru Agencije novinarki *Centra za istraživačko novinarstvo Srbije* (CINS) navedeno je da ne postoji zakonska mogućnost da se funkcioneru kome je jednom izrečena mera upozorenja „u drugom postupku utvrđivanja povrede Zakona o Agenciji izrekne teža mera, odnosno mera javnog objavljivanja preporuke za razrešenje ili mere javnog objavljivanja odluke o povredi.“ Iz Agencije dodaju da je zbog toga u Nacrtu novog zakona o Agenciji predviđeno da se u ovakvim situacijama može izreći teža mera poput preporuke za razrešenje. Usvajanje novog zakona kasni više od tri godine.

"Okolnost da je Agencija za borbu protiv korupcije izrekla čak tri mere upozorenja istom funkcioneru zaista zvuči kao nelogičnost zato što se u svakoj od tih mera on poziva da ubuduće ne krši zakon", kaže **Nemanja Nenadić**, programski direktor organizacije *Transparentnost Srbija*. Nenadić ostavlja mogućnost da se u ovom slučaju može poverovati da su propusti Malog posledica slučajne greške ili plod nemara, ali da je Agencija trebalo da obrazloži zbog čega sva tri puta izriče istu meru.

Iako je pre toga već bio upozoren dva puta, Agencija je prilikom izricanja treće mere upozorenja zaključila da Mali nije imao nameru da sakrije imovinu.

Krivična prijava bez opomene

Problem dokazivanja namere jedan je od ključnih problema mnogih krivičnih prijava koje je *Agencija za borbu protiv korupcije* od 2010. godine podnosila tužilaštvima, koja su ih potom odbacivala jer su tokom istraga dolazila do zaključka da funkcioneri nisu namerno pravili propuste.

Tako je Agencija podnela krivičnu prijavu protiv **Čedomira Jovanovića**, lidera *Liberalno demokratske partije*, jer u izveštaju o imovini nije prijavio sve prihode koje su on i njegova supruga ostvarili tokom 2009. i 2010. godine.

U njegovom slučaju Agencija nije izrekla meru upozorenja kako bi Jovanović ispravio nepravilnosti već je odmah napisala krivičnu prijavu. Tužilaštvo je kasnije prijavu odbacilo upravo zbog problema dokazivanja namere da se sakrije imovina.

Upravo zbog sumnje u namerno neprijavlivanje imovine i prihoda ili davanje lažnih podataka, Agencija je protiv funkcionera širom Srbije od 2010. podnela 63 krivične prijave. U slučaju Malog to nisu učinili. Za krivično delo "neprijavlivanje imovine ili davanje lažnih podataka o imovini" je zaprećena kazna zatvora od šest meseci do pet godina.

Agencija je 2015. podnela krivičnu prijavu i protiv profesorke filozofije i sociologije **Miljane Golubović**. Ona na vreme nije prijavila smanjena primanja, nakon što joj je prestala funkcija člana Opštinskog veća Bora, za koju je dobijala 12 hiljada dinara mesečno. Za razliku od Malog koji je tri puta prošao samo sa merom upozorenja, koja nigde nije javno objavljena, Golubović je platila kaznu od 40 hiljada dinara, što je bila gotovo cela njena mesečna plata.

Tokom 2015. godine Agencija je nakon kontrole podataka o imovini i prihodima Malog u zemlji i inostranstvu podnela izveštaj Poreskoj upravi. Ovu vrstu izveštaja Agencija podnosi kada postoji sumnja u kršenja zakona koja prevazilaze njenu nadležnost. Poreska uprava odbila je da odgovori na pitanja CINS-a dokle je stigao ovaj postupak jer se, kako je navedeno u dopisu, podaci o "poreskom obvezniku do kojih se došlo u poreskom, prekršajnom, predistražnom ili sudskom postupku, smatraju i čuvaju kao tajni podatak."

Agencija je 2016. godine o Siniši Malom podnela Izveštaj i Višem javnom tužilaštvu u Beogradu, zbog sumnje u pranje novca. Tužilaštvo je zaključilo da nema elemenata krivičnog dela iz njihove nadležnosti, već da postoje elementi krivičnog dela neprijavlivanja imovine i prihoda po Zakonu o Agenciji. Zbog toga je predmet prosleđen Prvom osnovnom javnom tužilaštvu.

(Ne)prijavljena upravljačka prava

Siniša Mali je rešenjem Vlade Srbije 24. januara 2013. postavljen za člana Upravnog odbora Kliničkog centra Srbije. U tom trenutku bio je jedini vlasnik firme *Oli consulting* iz Beograda. Mesto u upravnom odboru, prema Zakonu o Agenciji, svrstalo je Malog na listu funkcionera koji su dužni da u roku od 30 dana od dana postavljanja na funkciju prenesu upravljačka prava u privatnim firmama na nepovezano pravno ili fizičko lice.

Mali je ovu obavezu ispunio nedelju dana kasnije, tako što je upravljačka prava preneo na **Igora Isailovića**, advokata iz kancelarije "**Isailović & Partners**".

Prenos firme na advokata zaveden je u Agenciji za privredne registre 25. februara, ali Mali o tome nikada nije obavestio Agenciju, iako je imao obavezu da to učini u roku od pet dana.

Zbog ovog propusta Agencija mu je godinu i po dana kasnije, sredinom juna 2014, izrekla meru upozorenja uz konstataciju:

"Obavezuje se Siniša Mali, član Upravnog odbora Kliničkog centra Srbije, da se ubuduće tokom vršenja javne funkcije, u svemu pridržava Zakona o Agenciji koji uređuju obaveze funkcionera."

271 dan za izveštaj o imovini

Mesec dana nakon izrečene mere upozorenja u junu 2014. godine, Agencija **Siniši Malom** izriče još jednu identičnu meru.

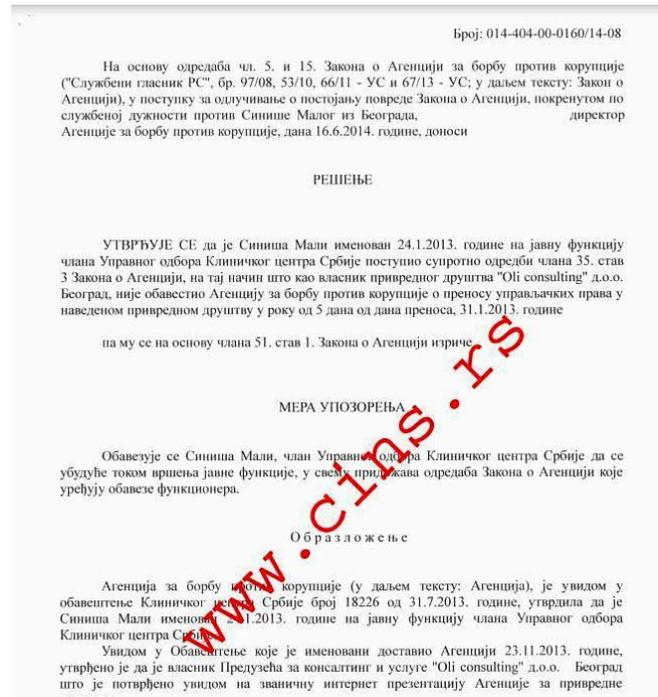
Ovog puta Mali je prekršio član zakona koji kaže da su svi javni funkcioneri dužni da u roku od 30 dana od imenovanja podnesu izveštaj o imovini i приходима. S obzirom na to da je Mali postavljen na mesto člana Upravnog odbora Kliničkog centra Srbije krajem januara 2013, imao je rok da izveštaj Agenciji pošalje do kraja februara.

Izmene zakona kasne

Iako je nacrt novog zakona o Agenciji završen još u jesen 2016, ministarka pravde **Nela Kuburović** najavila je da bi on konačno mogao da bude usvojen do kraja ove godine.

Donošenje unapređenog Zakona o Agenciji predviđeno je kroz više strateških dokumenata: Nacionalnu strategiju za borbu protiv korupcije za period od 2013. do 2018. godine, akcioni plan za sprovođenje Strategije, kao i Akcioni plan za poglavlje 23 u pristupnim pregovorima za članstvo u Evropskoj uniji. Usvajanje zakona kasni, o čemu je CINS [pisao u više navrata](#).

U Izveštaju o napretku Srbije za 2016. godinu, Evropska komisija je konstatovala veliko kašnjenje sa izmenama ovog Zakona i ponovila isto što i prethodne godine – da je potrebno da Srbija brzo usvoji novi Zakon o Agenciji „sa ciljem da ojača njenu ulogu kao ključne institucije za efikasniju borbu protiv korupcije“.

Mali je, međutim, sa izveštajem zakasnio 271 dan i poslao ga tek 23. novembra 2013. Tek u maju 2014. godine Agencija je zatražila njegovo izjašnjenje o tome.

Mali je naveo da izveštaj nije podneo jer od imenovanja u Kliničkom centru do aprila 2013. nije primao 43.845 dinara mesečno, koliko je bilo predviđeno, da je čuo da je odluka o tome doneta na sednici u martu na kojoj nije prisustvovao, a da je tek u maju zvanično saznao da je donešena odluka o naknadama za članove upravnog odbora.

Dodao je da nije imao nikakav razlog niti nameru da ne podnese izveštaj, da je zakon jako neprecizan u pogledu obaveza podnošenja Izveštaja i da, imajući u vidu intenciju Zakona o Agenciji, suština treba da bude ispred forme. Takođe je citirao stav 2 člana 45 Zakona o Agenciji, smatrajući da taj stav „predviđa izuzetak u slučaju da se ne ostvaruje nikakva naknada za navedenu funkciju“.

Agencija je konstatovala da nepoznavanje zakona nije opravdan razlog za neispunjavanje zakonskih obaveza i istakla da stav 2 člana 45 upravo kaže suprotno, odnosno da "funkcioner koji je član upravnog i nadzornog odbora javnog preduzeća, ustanove ili druge organizacije čiji je član Republika, autonomna pokrajina ili grad Beograd" ima obavezu da podnese izveštaj čak i ako ne prima naknadu za svoj rad.

Agencija je u obrazloženju svoje odluke napisala da je prilikom odlučivanja našla da mera upozorenja "može preventivno delovati na funkcionera da se ubuduće pridržava propisa koji uređuju njegove obaveze".

Netačni podaci u zakasnelom izveštaju

Uprkos dva upozorenja Agencije zbog kršenja zakona i zahteva da se Mali u budućnosti odgovornije ponaša kada su u pitanju njegove obaveze, već u maju 2015. usledila je nova, treća po redu mera upozorenja.

Agencija je konstatovala niz propusta u njegovom prvom izveštaju o imovini i prihodima iz 2013, za čiju kasnu predaju je već dobio jednu meru upozorenja. Takođe su utvrdili nepravilnosti i kašnjenje u izveštaju iz 2014.

Sa zakašnjenjem od 298 dana Mali je prijavio da su on i njegova bivša supruga vlasnici ili suvlasnici više objekata u nekoliko katastarskih opština koje je kupio u periodu od 2003. do 2013.

Pored toga što određene nepokretnosti nije uopšte prijavio, Agencija je konstatovala da za nepokretnosti koje jeste prijavio u Izveštaju iz 2013. nisu dostavljeni tačni podaci, već su greške ispravljene sa 447 dana zakašnjenja.

Tako se površine stanova nisu poklapale, nije prijavio da u istoj zgradi poseduje garažu, da on i njegova supruga poseduju otvorene bankovne račune i sredstva na njima kao i da Mali poseduje pištolj.

Agencija je ove nedostatke otkrila nakon upoređivanja tačnosti podataka iz četiri izveštaja o imovini koje je Mali podneo do oktobra 2014. godine.

U svom izjašnjenju Mali je rekao da su on i njegov punomoćnik preduzeli sve radnje kako bi "prezentovali svu imovinu i otklonili prvobitne tehničke greške i propuste učinjene od strane punomoćnika imenovanog prilikom podnošenja Izveštaja".

Mali je naveo da je učinjena nenamerna omaška prilikom označavanja kvadrature nepokretnosti, dok za jedan stan postoji nepoklapanje u površini od 7 metara kvadratnih jer se podaci iz ugovora ne poklapaju sa podacima naknadnog tehničkog pregleda, "što je česta pojava".

U pogledu pištolja koji nije prijavio Mali je naveo da intencija zakonodavca nije bila da se prijavljuje oružje, naročito ono koje nema veću novčanu vrednost, kao i da se pištolj nalazi u registru MUP-a.

Agencija je zaključila da je nesumnjivo utvrđeno da Mali nije prijavio tačne i potpune podatke, kao i da je sa podnošenjem izveštaja kasnio. Pored ovoga, Agencija je navela da iako nije bilo namere da prikrije podatke o imovini, to ne predstavlja osnov koji isključuje njegovu odgovornost. I u ovom slučaju Malom je izrečena mera upozorenja jer, po mišljenju Agencije, može preventivno delovati na njega da se ubuduće pridržava propisa.

